

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
P o l g á r m e s t e r é t ő l
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358 Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Száma:67-2/2023

E L Ő T E R J E S Z T É S
- Képvisező – testülethez -

Települési Értéktár Bizottság tájékoztatójáról

Tisztelt Képvisező - testület!

Mátészalka Város Önkormányzata 20/2014.(III.13.) Kt. számú határozatával, a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényben foglalt lehetőséggel élve, külön szakértői bizottságként hozta létre a Települési Értéktár Bizottságot. A Települési Értéktár Bizottság három tagja is megválasztásra került. Tóth Béla a bizottság elnöke ígéretéhez híven, a helyi értékekre vonatkozó részletes beszámolót az elmúlt éveket összefoglalóan terjeszti a Képvisező-testület elé.

Jelen előterjesztésemhez csatolva terjesztem a tisztelt Képvisező-testület elé a megküldött beszámolót.

Kérem a tisztelt Képvisező-testületet a beszámoló megvitatására és a határozat-tervezet szerinti döntés meghozatalára.

Mátészalka, 2023. május 10.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Melléklet a 67-2/2023. számú előterjesztéshez

H A T Á R O Z A T – T E R V E Z E T

**MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

...../2023. (.....)

H A T Á R O Z A T A

A Települési Értéktár Bizottság tájékoztatójáról

A Képviselő-testület

A Települési Értéktár Bizottság beszámolójában foglaltakat tudomásul veszi.

Felkéri a bizottság tagjait a helyi értékek további gyűjtésére, kutatására.

Felelős: Tóth Béla elnök

Mátészalka, 2023. május

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

*Helyi Értéktár
Bizottság
Mátészalka*

2019. - 2022. év közötti
beszámoló

Tisztelt Polgármester Úr!

A Magyar Kormány a 2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról, valamint a 114/2013.(Iv.16.) Kormányrendelet a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról alapján határozta meg a helyi értéktár bizottságok létrejöttét.

A Helyi Értéktár Bizottságot az alábbi személyek alkotják:

- Tóth Béla elnök
- Dr. Cservenyák László tag
- Dr. Stonawski Tamás tag
- Jeszenszki-Szügyi Katalin bizottsági titkár

A jogalkotók szándéka szerint a bizottságok alapvető feladata azonosítani és kategorizálni az adott település nemzeti értékeit és létrehozni a lokális értéktárat. További feladat az azonosított nemzeti értékek hivatalos formában történő megküldése a Megyei Értéktár Bizottság számára. Munkájában a TÉB az alábbi szempontrendszert használva állapítja meg kategóriát:

- Agrár és élelmiszergazdaság
- Egészség és életmód
- Ipari és műszaki megoldások
- Kulturális örökség
- Sport, turizmus és vendéglátás
- Természeti és épített környezet

A Helyi Értéktár Bizottság megalakulását és az azt követő körülményeket 2018. decemberi hónapban a képviselő-testület azt megismerhette. A beszámoló része volt, hogy törzsanyagot képezve a nevezetes mátészalkai értékek összegyűjtésre kerültek és 2019. január hónapjában elfogadásra kerültek.

A megtartott ülések minden esetben meghívóval, jelenléti ívvel, valamint az ülésről készült jegyzőkönyvvel igazolhatóak. A jegyzőkönyvet az elnökön kívül, még egy bizottsági tag hitelesít aláírásával látja el.

Működésünk során igyekszünk egyenletes mértékben tartani a nemzeti értékek meghatározását, tekintettel arra, hogy több kategória is létezik. Ez időnként ugyanakkor nehezebbé teszi a munkát, viszont rámutat a sokszínűsége. 2019. évtől az elfogadott összes értéket meg szeretném jelölni, természetesen szakterület megnevezésével.

Települési érték megnevezése	Szakterület megnevezése
Csiky Júlia munkássága és a Mátészalkai Cigányegyüttes története	kulturális örökség
Csizmadia palota - Képes Géza Városi Könyvtár épülete	kulturális örökség
Csizmadia park - Nagyvégesi (Décse) pompakút	kulturális örökség

Farkas József munkássága - a Szatmári Múzeum alapítója	kulturális örökség
Farkas Sándor kályhás és fazekas mester munkássága	kulturális örökség
Feldman-féle Üzletház	kulturális örökség
Főszolgabírói Hivatal - Járási Kormányhivatal épülete	kulturális örökség
Görög Katolikus Templom	kulturális örökség
Hősök Emlékkiskolája	kulturális örökség
Kegeleti Park - régi református temető	kulturális örökség
Kossuth téri Református Nagytemplom	kulturális örökség
Megyeháza - Szentpétery Kulturális Központ régi épülete	kulturális örökség
Négy Évszak Óvoda faragott tárgyai - Schmidt Sándor és Baloghné Béres Györgyi faragóművész munkái	kulturális örökség
Ortutay villa - Viktor-Szabados ház	kulturális örökség
Péchy palota - Szatmári Múzeum épülete	kulturális örökség
Schwarz-Szalkai ház - az első villamosított lakóház	kulturális örökség
Szatmár Táncegyüttes	
Szatmár Vármegyei Kaszinó - Fogyatékosok Nappali Foglalkoztatójának épülete	kulturális örökség
Széchenyi István Általános Iskola épületének régi szárnya	kulturális örökség
Szekér-kocsi-hintó gyűjtemény	kulturális örökség
Városi Bíróság - korábban Városháza épülete	kulturális örökség
Vay kúria - Rác-kastély - Kastélyszálló és kertje	kulturális örökség
Zukor - Novák ház	kulturális örökség
Zsidó temető - Árpád-kori szalkai temető	kulturális örökség
Zsinagóga épülete	kulturális örökség
"Óvonónő a babakházban" babagyűjteménye	kulturális örökség
Kürti László költészete	kulturális örökség
Néma Bertalan munkássága	kulturális örökség
Adám Jenő Pedagóguskórus munkássága	kulturális örökség
Baloghné Béres Györgyike fafaragó művésznő munkássága	kulturális örökség
Vörösmarty emlékterem	kulturális örökség
Szatmári Múzeum egyedülálló szekér-, kocsi, és hintógyűjteménye	kulturális örökség
Szatmár Kincse Gyógyvíz	kulturális örökség
Bereczky Jazz Band munkássága	kulturális örökség
Fülöp Sándor képzőművészeti alkotásairól	kulturális örökség
Szombathy Géza szőlészeti eszközei	kulturális örökség

A fenti táblázatban található elfogadott elemeken túl, számos érték került még átbeszélésre az elmúlt pár évben. Ezek feldolgozása folyamatos, sőt vannak olyan nevezetességek, ahova

személyesen is várják a bizottság tagjait egyéb egyeztetések végett. Minden javaslat a bizottság elé kerül megtárgyalásra.

Javasolni kívánt települési érték megnevezése	
Farkas József munkássága	
Oláh András	
Tony Curtis	
Fényes Napok	
Túró Rúdi	
Képes Géza költészete	- folyamatban van
Képes Kávéház	
Bíró Lajos köztéri alkotásai	- folyamatban van
Sirpa Ihanus köztéri alkotása	- folyamatban van
Szabó Sándor cukrászmester	
Bakos Ferenc parasztorvos	
Vityi Zoltán munkássága	
Nyéki Károly munkássága	
Csomár Zoltán helytörténész	
Helyi amatőr színjátzó	
Borverseny	
Szatmári Művésztelep alkotótábora	
Mátészalkai Rotary Club Tour De Gát	
Varga László börműves	

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár között az alábbi értékek szerepelnek:

Megyei érték megnevezése	Szakterület megnevezése
Szatmár Táncegyüttes munkássága	kulturális örökség
Szatmári Múzeum egyedülálló szekér-, kocsí-, és hintógyűjteménye	kulturális örökség

Célunk, hogy a megyei értéktárba is egyre több és több érték kerüljön, így ebben meghatározásra került a Helyi Értéktár Bizottság által javasolni kívánt értékek:

Javasolni kívánt megyei érték megnevezése:
Nobilis termékek
Bíró Lajos köztéri alkotásai
Túró Rúdi
Képes Géza költészete

Természetesen a bizottság az elmúlt évek során Mátészalka Város polgármesterének felkérésére segítő szakmai véleményt is nyújtott a városképet, megjelenést, városmarketinget érintő kérdésekben. Így például a Szatmári 12. Honvédgyalozezred (1868-1918) Világháborúban elesett több mint tízezer hősi halottjának állítandó tábla helyszínével kapcsolatos véleményezésben, továbbá 2022. július 19. napján megtárgyalásra került polgármester úr kérésének megfelelően Weszely György megkeresése, aki Geccsaj Pista köztéri

alkotását szeretne volna megjeleníteni Mátészalka városán belül. A Hősök emlékkiskolájában jelenleg Sándorné Fehér Gyöngyinek van állandó kiállítása. Tervezés alatt áll Furkó Kálmán munkásságáról, illetve Tisza István híradástechnikai eszközeinek kiállítása. A jövőbeni tervek között szerepel, hogy Szombaty Géza szőlészeti eszközeinek is méltó helyet találjon a Helyi Értéktár Bizottság.

A Helyi Értéktár Bizottság költségvetési keretet nem használt, Mátészalka Város Önkormányzat költségvetésében a Helyi Értéktár Bizottság munkája semmilyen formában nem jelenik meg. Költségvetési vonzata nincs. Tagjai semmilyen juttatásban nem részesülnek. Tevékenységünket társadalmi munkában végezzük, ami természetesen nem csak az elmúlt évekre, hanem a jövőre is vonatkozik.

Az adott körülmények és lehetőségeink ellenére elmondható, hogy a Helyi Értéktár Bizottság aktívan elkezdte munkáját. Létező és működő intézményként prosperál. Erre az évre a munkaanyag biztosított, a feladatunkat ennek megfelelően folytatjuk tovább.

Elsődleges cél a jövőre nézve is, hogy az érvényes értékek mentén meghatározásra és kategorizálásra kerülő örökségi elemek, képesek legyenek a települési közösség kohéziós erejeként szolgálni.

Az értéktárba felvett javaslatokat a Képes Géza Városi Könyvtár honlapján kívül a Mátészalkai Polgármesteri Hivatal honlapján is megtekinthető.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani Mátészalka Város Önkormányzatának, hogy az ülések megtartására biztosította a helyiséget, egyben Czine Árpád a Képes Géza Városi Könyvtár igazgatójának, hogy vállalta a nemzeti értékek feltöltését a honlapra, valamint a papírformátumban található nemzeti értékek megőrzését. Szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki javaslatával segíti a bizottság munkáját.

Mátészalka, 2023. április 28.

Tóth Béla

elnök

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 67-2/2023

Települési Értéktár Bizottság tájékoztatójáról

Előterjesztés készítéséért felelős: Tóth Béla elnök

Jeszenszki-Szügyi Katalin-alpolgármesteri ügyintéző

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:

Potosné Dr. Kovács
Zsuzsanna
aljegyző asszony R.

VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

AZ ELŐTERJESZTÉS ÉS A HATÁROZAT-TERVEZET A JOGSZABÁLYI FELTÉTELEKNEK
MEGFELEL. *Béla Tóth*

NÉV:

VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

NÉV:

VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

NÉV:

VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

NÉV:

VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

Előterjesztést ellenőrizte:

Ellenőrzés időpontja: 2023. 05. hó. 19. nap

Előterjesztést jóváhagyta:

2023. 05. hó. 19. nap